

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2016 om kultur- og fritidsvirksomhed.

FremSAT af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke

&

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2016 om idræt og motion.

FremSAT af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke

&

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2015 om kunstnerisk virksomhed.

FremSAT af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke

Afgivet til forslagernes 2. behandling

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har under behandlingen senest bestået af:

Inatsisartutmedlem Vivian Motzfeldt, Siumut, formand

Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Inatsisartutmedlem Suka K. Frederiksen, Siumut

Inatsisartutmedlem Poul Hansen, Demokraterne

Inatsisartutmedlem Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen af EM2015/163 (nu: FM2016/163) den 7. oktober 2015 under EM2015, 1. behandlingen af FM2016/116 den 14. april 2016 under FM2016 samt 1. behandlingen af FM2016/117 under FM2016 gennemgået forslagene.

0. FM2016/116, FM2016/117 og FM2016/163

Grundet den nære relation mellem EM2015/163, FM2015/32 samt Landstingsforordning nr. 10 af 2002 om Kultur- og Fritidsvirksomhed anmodede udvalget Inatsisartuts Formandskab om udsættelse af 2. og 3. behandlingen af EM2015/163 til FM2016. Dette ønskede udvalget for at behandle EM2015/163 (nu FM2016/163) sammen med de forventede forslag til kulturloven og idrætsloven.

Af denne grund har udvalget valgt at skrive én samlet betænkning vedrørende forslagene til lov om kunstnerisk virksomhed, lov om kultur- og fritidsvirksomhed samt lov om idræt og motion - henholdsvis pkt. 163, 116 og 117. Den samlede betænkning skal således læses i sammenhæng med ophævelsen af Landstingsforordning nr. 10 af 2002 om Kultur- og Fritidsvirksomhed.

1. Forslagenes indhold og formål

1.1 Pkt. 116 - kulturloven

Af praktiske årsager har udvalget valgt at anvende populærnavnet ”kulturloven” for pkt. 116 i nærværende betænkning. Denne benævnelse skal dog ikke tillægges betydning ift. udvalgets forståelse af forslagens indhold eller formål.

Med forslaget dannes rammerne for en ny lov udelukkende med fokus på kultur- og fritidsvirksomhed indenfor kulturområdet. Der lægges således op til en ophævelse af Landstingsforordning nr. 10 af 2002 om kultur- og fritidsvirksomhed, for så vidt angår de bestemmelser, der vedrører kultur og fritidsvirksomhed.

Lovforslaget anses som en rammelov med fokus på ansvarsfordelingen mellem Naalakkersuisut samt kommunerne, foruden at en række klare kriterier for kulturmidler fastsættes. Som noget nyt er der med forslaget lagt op til en klarere adskillelse af begreberne ’fritidsklub’ og ’fritidshjem’. Dette sikres bl.a. ved, at der med lovforslaget fremgår specifikke bestemmelser for fritidshjem.

Herudover fastsættes der med lovforslaget nye regler, der skal sikre et fokus på børn og unge, personer med funktionshindringer og socialt udsatte grupper, når kommunerne og Naalakkersuisut uddeler tilskud til kulturelle aktiviteter.

1.2 Pkt. 163 - kunstloven

Af praktiske årsager har udvalget valgt at anvende populærnavnet ”kunstloven” for pkt. 163 i nærværende betænkning. Denne benævnelse skal dog ikke tillægges betydning ift. udvalgets forståelse af forslagens indhold eller formål.

Med nærværende forslag ønsker Naalakkersuisut at skabe særskilte rammer for kunstnerisk virksomhed. Således lægges der med forslaget op til en rammelov, der skal skabe en række muligheder for, at Naalakkersuisut og kommunerne kan fremme kunstnerisk virksomhed samt formidlingen af kunstnerisk virksomhed til borgerne.

Lovforslaget er ligeledes resultatet af en revidering af den gældende Landstingsforordning nr. 10 af 2002 om kultur- og fritidsvirksomhed. Formålet er således at samle relevante bestemmelser fra ovennævnte Landstingsforordning foruden at kodificere allerede eksisterende praksis indenfor kunstområdet.

1.3 Pkt. 117 - idrætsloven

Af praktiske årsager har udvalget valgt at anvende populærnavnet ”idrætsloven” for pkt. 117 i nærværende betænkning. Denne benævnelse skal dog ikke tillægges betydning ift. udvalgets forståelse af forslagens indhold eller formål.

Lovforslaget tager udgangspunkt i relevante bestemmelser fra Landstingsforordning nr. 10 af 2002 om kultur- og fritidsvirksomhed. Det vil sige, at der med enkelte dele af lovforslaget er tale om en videreførelse af bestemmelserne fra nævnte Landstingsforordning.

Med lovforslaget er der søgt at skabe fokus på en tydeliggørelse af de offentlige myndigheders og idrætsorganisationers ansvar på idrætsområdet. Forslagets formål er bl.a. at fremme idræt og motion i alle dele af samfundet. Dette søges sikret gennem et samarbejde mellem de offentlige myndigheder og idrætsorganisationerne, dog vil det være førstnævnte, der er pålagt ansvaret i dette arbejde. Arbejdet med at fremme idræt og motion skal omfatte hele landet, herunder have målrettet fokus på grupper af personer med særlige behov foruden vedrøre tiltag til mindskelse af økonomiske barrierer for deltagelse.

Som noget nyt indeholder lovforslaget bestemmelser om rammerne for frivillig virksomhed på idræts- og motionsområdet.

Konkurrenceidræt foreslås ligeledes reguleret gennem lovforslaget, både f.s.v. angår breddeidræt såvel som eliteidræt. Sidst er der foreslået bestemmelser med det formål at bekæmpe doping og manipulation af idrætskonkurrencer.

2. Førstebehandling af forslagene i Inatsisartut samt indledende udvalgsbehandling

2.1 Pkt. 116 - kulturloven

Under førstebehandlingen blev der udtrykt generel tilslutning til lovforslaget. Enkelte forhold blev dog diskuteret. Der blev således gjort opmærksom på nogle sproglige problematikker i lovforslaget. Herudover blev der bl.a. henstillet til vigtigheden af en prioritering af kulturområdet og ikke mindst fritidsområdet for især børn. Med disse forhold in mente blev forslaget henvist til udvalgsbehandling.

2.2 Pkt. 163 - kunstloven

Nærværende forslag blev førstebehandlet under EM2015. Her blev der fra en majoritet af ordførerne udtrykt ønske om, at en række overvejelser burde gøres inden 2. behandlingen af forslaget. Disse ønsker bundede i fremhævnningen af de i høringen udtalte kritikpunkter af lovforslaget foruden, at der syntes at eksistere en usikkerhed om, hvor grænsen går mellem en fremtidig kulturlov samt det her fremlagte forslag om kunstnerisk virksomhed (kunstloven).

Med henvisningen af forslaget blev udvalget opfordret til at foretage en detaljeret undersøgelse af uklarheden om afgrænsningen mellem nærværende lovforslag samt en fremtidig kulturlov, foruden relationen mellem dette forslag til kunstlov samt Inatsisartuts vedtagelse af FM2015/32. Ydermere blev muligheden for at bevillinger til kunstnerisk virksomhed kan strække sig over flere år debatteret.

Med udgangspunkt i ovenstående blev forslaget henvist til behandling i Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke inden forslagets 2. behandling.

2.3 Pkt. 117 - idrætsloven

Forslaget nød generel opbakning under førstebehandlingen. Der blev i forbindelse med den indledende debat af forslaget peget på de positive effekter, idræt og motion har i samfundet

ift. sundhed, demokrati, social ulighed m.v. Herudover blev de fysiske forhold og den begrænsende effekt disse har for idrættens udfoldelse anført. Sidst blev der fra flere partier udtrykt et ønske om en større vægtning af idræt, motion og bevægelse i landets daginstitutioner, i folkeskolen og videre i uddannelsessystemet.

Forslaget blev henvist til udvalgsbehandling med henblik på overordnet gennemgang af forslaget til den ny lov.

3. Høringssvar

3.1 Pkt. 116 - kulturloven

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

Se dog afsnit 3.2.

3.2 Pkt. 163 - kunstloven

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

Udvalget finder det indledningsvist positivt, at Naalakkersuisut har hørt så mange forskelligartede høringssvar, ligesom at udvalget noterer sig, at så mange interessenter har afsat ressourcer til at sætte sig ind i nærværende omfattende lovforslag. Dog kan udvalget konstatere, at en række opfordringer fra høringssvarterne ikke har ledt til Naalakkersuisuts konkrete vurdering af opfordringernes potentiale, konsekvenser m.v. I stedet har Naalakkersuisut i vid udstrækning taget bemærkningerne til efterretning eller blot gentaget forslaget oprindelige indhold. Udvalget skal opfordre Naalakkersuisut til i højere grad at vurdere opfordringer, forslag mv. samt tilkendegive denne vurdering af anderledes tilgange til bestemmelserne end den Naalakkersuisut ellers har indledt med forslaget. Naalakkersuisuts vurderinger indgår således i Inatsisartuts arbejde med behandlingen af Naalakkersuisuts lovforslag.

3.3 Pkt. 117 - idrætsloven

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

Se dog afsnit 3.2.

4. Spørgsmål

4.1 Indledende spørgsmål vedr. kunstloven

På FM2015 blev nedenfor citerede ændringsforslag til pkt. 32 fra et enigt Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke vedtaget af et enigt Inatsisartut:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest på FM2016 i forbindelse med deres revision af Landstingsforordning nr. 10 af 21. maj 2002 om kultur- og fritidsvirksomhed pålægges at fremlægge forslag til en separat kulturlov, her indbefattet fritidsvirksomhed indenfor kulturområdet, samt forslag til en separat idrætslov, her indbefattet fritidsvirksomhed indenfor idrætsområdet.”

Udvalget understregede i sin betænkning følgende:

”En tidssvarende og funktionel lovgivning for kunsten i Grønland bør kunne støtte og opmuntre et inspireret og levende kunstnermiljø. Dog finder udvalget det tvivlsomt, at en opsplitning af kultur og kunst i praksis vil kunne finde sted. Udvalget stiller således spørgsmålstegn ved, hvor Naalakkersuisut forestiller sig kulturen stopper og kunsten starter. Der kan således argumenteres for, at en juridisk differentiering mellem kunst og kultur i praksis vil blive uanvendelig, da grænserne indenfor kulturen netop er flydende og nok bør defineres af kunstnere og andre udøvere indenfor kulturen, snarere end af lovgivningen.

Udvalget har god forståelse for, at en adskillelse af kulturen og idrætten i lovgivningsmæssig forstand vil kunne tjene begge områder. Således vil en opdeling i højere grad kunne give plads for et fokus på hvert af de to områder, uden det nødvendigvis vil blive på bekostning af det andet område.

En kulturlov bør skabe en kulturpolitisk ramme. En idrætslov vil kunne danne skarpt fokus på bl.a. de sundhedsmæssige og sociale fordele, der er for de daglige udøvere indenfor idrætten. Det bør således være brugere og udøvere på alle niveauer af kulturen og idrætten, der sættes i centrum for den førte politik. Udvalget skal dermed opfordre Naalakkersuisut til at inddrage aktører på så mange niveauer af kulturen samt idrætten som muligt i forbindelse med en eventuel realisering af nærværende forslag.”

(Betænkning afgivet den 27. april 2015 til 2. behandlingen af FM2015/32 af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, side 3-4)

Som det fremgår af ovenstående citat, forsøgte udvalget at sætte fokus på det faktum, at lovgivningen i sidste ende skal tilgodese brugernes behov og bør dermed forenkles så vidt muligt.

Set i lyset af ovennævnte betænkning samt Inatsisartuts enige vedtagelse af udvalgets ændringsforslag, valgte udvalget allerede i høringsperioden for forslag til kunstlov at rette henvendelse til Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke.

Således har udvalget under høringsperioden anmodet Medlemmet af Naalakkersuisut for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke om at besvare en række spørgsmål bl.a. vedrørende afgrænsningen mellem kunst og kultur. Kopi af udvalgets spørgsmål og Medlemmet af Naalakkersuisuts svar er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 1 og 2**.

Da lovforslaget blev henvist til udvalget efter førstebehandlingen, valgte udvalget at stille yderligere skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisut med det formål bl.a. at afklare overgangsbestemmelsernes betydning for de ressourcer, kommunerne og brugerne måtte skulle bruge for at kunne anvende den nye lovgivning.

Kopi af udvalgets spørgsmål og Medlemmet af Naalakkersuisuts svar er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 3 og 4**. Svarene indgår i udvalgets behandling af forslaget i afsnit 6.

4.2. Samlede spørgsmål vedr. kunstloven, kulturloven og idrætsloven.

Som anført under det indledende afsnit blev 2. og 3. behandlingen af kunstloven udskudt til FM2016 med det formål, at udvalget kunne behandle forslag til kunstloven, kulturloven samt idrætsloven samlet, hvilket denne betænkning er udtryk for. Efter 1. behandlingen af henholdsvis forslag til kulturloven samt idrætsloven, har udvalget fundet det nødvendigt at stille en række spørgsmål vedrørende alle tre lovforslag. Spørgsmålene omhandler i særdeleshed afklaringer vedrørende bestemmelser om fritidsvirksomhed samt om fritidshjem, herunder specielt egenbetaling for fritidshjem.

Kopi af udvalgets spørgsmål og Medlemmet af Naalakkersuisuts svar er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 5 og 6**. Svarene af disse er behandlet nedenfor i afsnit 6.

5. Samråd

5.1 Samråd vedr. kunstloven

Udvalget har som led i udvalgets behandling af forslaget haft Medlem af Naalakkersuisut for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke i samråd den 20. oktober 2015. Kopi af samrådsindkaldelsen og Medlemmet af Naalakkersuisuts talepapir er vedlagt nærværende

betænkning som **bilag 7 og 8**. Samrådet vedrørte i særdeleshed overgangsbestemmelserne samt det faktum, at såfremt kunstloven blev vedtaget under EM2015, skulle kultur- og fritidsforordningen fra 2002 samt den nye kunstlov virke side om side. Der blev således sat fokus på, hvilke bestemmelser, der med det nye kunstlovsforslag blev henholdsvis videreført eller ændret.

6. Udvalgets behandling af forslagene

Udvalget skal indledningsvist understrege, at udvalget anser nærværende tre lovforslag som et glædeligt politisk signal om, at man ønsker at styrke alle tre områder: kulturen, kunsten samt idrætten. Udvalget håber således på, at en politisk debat og stillingtagen til disse tre lovforslag i sidste ende vil være til fordel for alle borgere her i landet uanset, hvilken form de tre lovforslag måtte have i en eventuelt vedtaget form.

Med den principielle holdning udtrykt gennem udvalgets anmodning om udsættelse af kunstloven fra EM2015 til FM2016 skal udvalget henstille til at en opsplitting af gældende lovgivning, som udgangspunkt gennemføres på samme tid. Dette af hensyn til beslutningsprocessen i Inatsisartut, herunder Inatsisartuts mulighed for at sammenholde gældende lov med forslagenes bestemmelser, men i særdeleshed af hensyn til de sagsbehandlere og brugere, der tager del i implementeringen af lovgivningen, samt gør brug af de med loven tildelte rettigheder. Udvalget er dog bevidst om, at der i nogle situationer kan være visse fordele ved flere tempi i fremlæggelsen af forslag til ny lovgivning.

6.1 Kunsten som en delmængde af kulturen

I forbindelse med udvalgets arbejde med de tre lovforslag har udvalget noteret sig, at Naalakkersuisut bl.a. mundtligt på ovennævnte samråd pointerede, at kunsten er en delmængde af kulturen. Med denne udmelding kan udvalget således undre sig over, at Naalakkersuisut valgte at fremlægge lovforslag til kunstnerisk virksomhed først, inden forslag til rammerne for den overordnede kulturpolitik forelå.

Udvalget anførte i sin betænkning til FM2015/32, at udvalget fandt det tvivlsomt, hvorvidt kunst og kultur kan opdeles i praksis, og hvorvidt denne opdeling bør foretages af andre end kunstnerne selv. Naalakkersuisut understregede på ovennævnte samråd den 20. oktober 2015, at kunst og kultur i Naalakkersuisuts optik godt kan opdeles (se bilag 8, spørgsmål nr. 3). Således pointerede Naalakkersuisut, at en lovgivningsmæssig opdeling af kunst og kultur er mulig, samt at kunst- og kulturmidler allerede findes opdelt på finansloven. Udvalget betvivler ikke, at personer med en juridisk baggrund eller at økonomer med fokus på finansloven kan skelne mellem de to lovforslags bestemmelser samt to hovedkonti på

finansloven. Udvalget skal dog pointere, at der med udvalgets arbejde har været fokus på den enkelte kunstners og den enkelte borgers mulighed for at navigere i to love, der er så nært beslægtede, at den ene udgør en delmængde af den anden.

6.2 Evaluering af ny lovgivningsmæssig opdeling

Såfremt kunst- og kulturloven vedtages, finder udvalget, at der vil være visse fordele, såfremt Naalakkersuisut løbende holder sig orienteret med kommunernes anvendelse af disse to love, herunder om eventuelle praktiske fordele og ulemper med administrationen af de to nærtbeslægtede lovgivninger.

En lovgivningsmæssig opdeling af kulturen og idrætten er ligeledes uvant i Grønland. Udvalget skal derfor samtidig opfordre til, at Naalakkersuisut løbende evaluerer på effekten af denne opdeling. Igen kan evalueringen med fordel have fokus på både de positive og negative effekter på borgerens optimale udbytte samt den effektive administration af lovgivningen, både på landsplan og ude i kommunerne. Et sådan løbende overblik vil ligeledes have udvalgets interesse.

6.3 Specifikt for kulturloven

Udvalget kan konstatere, at der synes at være en overordnet meget positiv modtagelse af forslaget til kulturlov, både blandt høringsparterne og hos Inatsisartut. Udvalget vil således ikke gentage de mange fordele, der allerede er blevet udtrykt for den mulige tilblivelse af kulturloven.

Udvalget har i sin behandling af lovforslaget valgt at fokusere på bl.a. bestemmelserne om fritidsvirksomhed samt de nye bestemmelser om fritidshjem. I den sammenhæng har udvalget stillet en række spørgsmål jf. bilag 5 og 6.

Vedrørende kulturlovens bestemmelser om fritidsvirksomhed, herunder bl.a. fritidsundervisning, har udvalget anmodet Naalakkersuisut om en afklaring af anvendelsen af kulturlovens bestemmelser vedrørende fritidsvirksomhed på idrætsområdet.

Det følger af kulturlovens § 1, stk. 5:

Stk. 5. Inatsisartutloven finder ikke anvendelse på kultur- og fritidsvirksomhed, der er reguleret ved anden lovgivning.

I bemærkningerne til § 1, stk. 5 anføres:

”Bestemmelsen er sammen med den positive afgrænsning af anvendelsesområdet i stk. 1 og definitionerne i stk. 2-4 med til at afgrænse inatsisartutlovens anvendelsesområde. Kultur- og fritidsvirksomhed, der er reguleret ved anden lovgivning kan eksempelvis være lovgivningen om radio- og tv- virksomhed, lovgivningen om biblioteksvæsen, lovgivningen om museums-væsen og ved vedtagelsen af de fremsatte forslag til rammelove herom også lovgivningen om kunstnerisk virksomhed og om idræt og motion.”

I den sammenhæng spurgte udvalget Naalakkersuisut om følgende:

”Kan Naalakkersuisut bekræfte, at der i forslaget til idrætslov ikke er angivet, under hvilke betingelser fritidsvirksomhed udbudt af kommunerne på idrætsområdet skal finde sted?”

Hertil svarede Naalakkersuisut bl.a.:

”Det skal indledningsvis oplyses, at bestemmelserne i kulturloven om fritidsundervisning som hidtil også vil kunne omfatte fritidsundervisning, som omhandler idræt. Der er her således tale om fritidsundervisning og derfor ikke kultur- og fritidsvirksomhed, der er reguleret af anden lovgivning.”

Udvalget fortolker Naalakkersuisuts svar således, at Naalakkersuisut med kulturlovens § 1, stk. 5 fastslår, at såfremt et konkret forhold vedrørende fritidsvirksomhed på idrætsområdet ikke er reguleret i en konkret bestemmelse i idrætsloven, finder kulturlovens bestemmelse vedrørende det konkrete forhold anvendelse. Der er således ikke tale om, at kulturloven overordnet set ikke finder anvendelse på idrætsområdet for så vidt angår fritidsvirksomhed.

Med forslaget til kulturloven fastsættes en række nye bestemmelser om fritidshjem. Således reguleres fritidshjem i forslagets kapitel 5. I den forbindelse valgte udvalget jf. afsnit 4.2 at stille en række spørgsmål vedrørende disse nye bestemmelser.

Udvalget spurgte således:

”Der angives i § 24 i forslag til kulturloven, at:

”§ 24. Benyttelse af fritidshjem sker mod betaling herfor (egenbetalingen), jf. dog stk. 3. og 4.

Stk. 2. Egenbetalingen for benyttelse af kommunale fritidshjem fastsættes på grundlag af kommunens gennemsnitlige budgetterede bruttodriftsudgifter til fritidshjem og de økonomiske forhold hos den eller de betalingspligtige.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen yder tilskud til nedbringelse af egenbetalingen. Kommunalbestyrelsens tilskud ydes med samme beløb, uanset hvilken form for fritidshjem, der benyttes.

Stk. 4. Naalakkersuisut fastsætter efter samråd herom med kommunalbestyrelserne regler om betaling for børns ophold i kommunale fritidshjem, selvejende fritidshjem og private fritidshjem, herunder om indtægtsregulering, tilskud til nedbringelse af egenbetalingen, udmeldelse af et barn i tilfælde af restance med betalingen og om opsigelse og udmeldelse af kommunale fritidshjem, selvejende fritidshjem og private fritidshjem.”

I bemærkningerne til ovennævnte § 24, stk. 1 anføres:

”Til § 24

Bestemmelsen er ny, men er udtryk for en kodificering af praksis.

Til stk. 1

I henhold til § 39 påhviler alle udgifter til kultur- og fritidsvirksomhed kommunerne, for så vidt der ikke er udtrykkelig lovhjemmel for, at udgifterne helt eller delvist påhviler selvstyret eller andre. Dette er ikke til hinder for, at der anvendes en vis brugerbetaling for benyttelse af fritidshjem.

Henvisningen til stk. 3 er udtryk for, at der alene er tale om en delvis brugerbetaling.

Henvisningen til stk. 4 er udtryk for, at der i bekendtgørelsesform fastsættes regler om betaling for benyttelse af fritidshjem, herunder om indtægtsregulering.”

- 3. Udvalget noterer sig, at der er tale om 'kodificering af praksis'. Er det muligt for en kommune uden klar lovhjemmel at kræve egenbetaling for en kommunal ydelse?*

Såfremt Naalakkersuisut ikke mener dette:

- a) Agter Naalakkersuisut at indgive de kommuner, der har indkrævet egenbetaling for fritidshjem til kommunernes tilsynsråd med henblik på tilbagebetaling til borgerne?”*

Hertil svarede Naalakkersuisut:

”I de almindelige bemærkninger til forslaget er der redegjort for den gældende regulering af fritidshjem. Det fremgår heraf, at fritidshjemmene aktuelt er opretholdt ved en overgangsbestemmelse i Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende dagtilbud til børn i førskolealderen (førskoleloven).

For så vidt angår betaling for benyttelse af fritidshjem er der i § 29, stk. 1 i førskoleloven fastsat, at kommunalbestyrelsen kan opkræve betaling for børns

ophold i kommunale dagtilbud til børn i førskolealderen efter regler fastsat af Naalakkersuisut, jf. stk. 3. Betalingen fastsættes på grundlag af kommunens udgifter til det kommunale dagtilbud til børn i førskolealderen og de økonomiske forhold hos den eller de betalingspligtige.

Som anført i bemærkningerne til forslaget § 24, stk. 4 er der fastsat regler om takstbetaling for pædagogisk udviklende dagtilbud til børn i førskolealderen ved Selvstyrets bekendtgørelse nr. 3 af 4. februar 2011 om takstbetaling for pædagogisk udviklende kommunale dagtilbud til børn i førskolealderen (takstbekendtgørelsen). Således er det i § 2, stk. 2 fastsat: "Indtil inatsisartutlov om organisering af fritidsvirksomhed vedtages, jf. § 31, stk. 3 i landstingsforordning nr. 10 af 5. december 2008 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen, kan der fastsættes særskilt takst for ophold på fritidshjem." Der er således hermed skabt den fornødne hjemmel til at opkræve en særskilt takst for benyttelse af fritidshjem.

Når der i bemærkningerne til § 24, stk. 1 er anført, at bestemmelsen er ny, men at der er tale om kodificering af praksis, skal dette således ses på baggrund af, at der ikke er en lovfastsat forpligtigelse til at opkræve egenbetaling, men at kommunerne i henhold til takstbekendtgørelsens bestemmelser herom har fastsat en særskilt takst for benyttelse af fritidshjem, hvori indgår en egenbetaling, der er indtægtsbestemt."

Udvalget har ikke forholdt sig til, hvorvidt der er tale om en tilstrækkelig klar lovhjemmel for egenbetaling til fritidshjem.

I forslaget § 19, stk. 1 fremgår følgende:

§ 19. Kommunalbestyrelsen kan opkræve betaling for deltagelse i fritidsundervisning.

Udvalget hæfter sig ved, at kommunalbestyrelserne ikke længere er forpligtigede til at opkræve betaling for deltagelse i fritidsundervisning, og udvalget håber at dette vil komme flest muligt borgere til gode.

Udvalget finder, at kulturloven i højere grad end den nuværende kultur- og fritidsforordning skaber potentiale for større kendskab til fritidstilbud blandt lokalbefolkningerne, men også en mulighed for et større udbud samt en større anvendelse af fritidstilbud. Således ser udvalget positivt på bl.a. kulturlovens:

- § 4, stk. 1, der pålægger kommunalbestyrelsen at offentliggøre planer for kultur- og fritidsvirksomhed på kommunens hjemmeside,
- § 5, stk. 2, nr. 2, der påpeger, at kommunalbestyrelsen kan medvirke til tilvejebringelse af egnede lokaler og andre fysiske rammer, foruden yde tilskud til driftsudgifter for lokaler og andre fysiske rammer, der anvendes til kultur- og fritidsvirksomhed
- § 9 om, hvilke kultur- og fritidsrelaterede aktiviteter Naalakkersuisut og kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til.

For så vidt angår § 9 noterer udvalget sig, at der er tale om en såkaldt ”kan-bestemmelse”. Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne er således ikke forpligtigede til at yde tilskud til de i § 9 anførte aktiviteter, foreninger, produktioner m.v. Alligevel er der tale om en udvidelse af tilskudsmulighederne fastlagt i gældende lovgivning. Som eksempel har Naalakkersuisut nu mulighed for at yde tilskud til kultur- og fritidsvirksomhed udenfor Grønland. Herudover er der med bestemmelsen lagt fokus på aktiviteter, der tilgodeser børn og unge, personer med funktionshindringer og socialt udsatte grupper.

Vedrørende nogle af de bestemmelser, der ikke videreføres i kulturloven fra Landstingsforordning nr. 10 af 2002 om kultur- og fritidsvirksomhed, anfører Naalakkersuisut i de almindelige bemærkninger til kulturloven:

”Ved definitionen af fritidsundervisning i forslagets § 10, stk. 1 er der foretaget en præcisering af, at undervisningen er en ikke studie- og erhvervskompetencegivende undervisning. Det har været en del af formålet med revision af lovgivningen, at kompetencegivende undervisning ikke skal være en del af fritidsvirksomheden men reguleret i uddannelseslovgivningen.”

Udvalget finder det positivt, at Naalakkersuisut tilsyneladende deler Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirkes holdning anført i nævnte udvalgs betænkning til FM2015/32. I den betænkning opfordrer udvalget til, at konkrete bestemmelser, der ikke emnemæssigt er relateret til kultur- og fritidsvirksomhed, placeres i en lovgivning, der regulerer det område, den konkrete bestemmelse omhandler.

6.4 Specifikt for kunstloven

Udvalget finder det særdeles positivt, at der med nærværende lovforslags bestemmelser stilles skarpt på grønlandsk kunst, den grønlandske kunstners vilkår og den grønlandske befolknings tilgang til et bredt og alsidigt udbud af grønlandsk kunst og kunstnerisk virksomhed fra udlandet.

Forslaget til kunstloven omfatter, ud fra udvalgets forståelse, rammerne for forståelsen af kunstnerisk virksomhed samt formidlingen heraf. Herunder omhandler forslaget de overordnede rammevilkår for kunstnerisk virksomhed både på kommunalt og på nationalt plan. For det andet omhandler lovforslaget formål, betingelser og rettigheder f.s.v. angår tilskud indenfor professionel kunstnerisk virksomhed. Udvalget finder det vigtigt, at der i behandlingen af forslaget ikke udelukkende fokuseres på de økonomiske aspekter ved kunstnerisk virksomhed, dvs. tilskud, men at der med en lov udtrykkeligt fastsættes de overordnede politiske rammer og vilkår for professionelle kunstnere, samt formidlingen af kunstnerisk virksomhed for borgerne. Udvalget skal i den sammenhæng understrege, at en tilblivelse og vedtagelse af en kunstlov ikke bør udgøre et punktum for en længere proces og ønske om fokus på kunsternes vilkår. Snarere bør nærværende lovforslag være et udtryk for startskuddet til den fremtidige sikring af kunstneres vilkår og borgernes øgede mulighed for adgang til kunst.

Når et juridisk perspektiv sættes på kunsten og kunstnernes verden, vil der med usvigelig sikkerhed blive dannet nogle kasser, som kunstnerne og kunsten nogle gange vil have svært ved at passe ind i. Sammenslutningen for lokalmuseerne, NUKAKA, påpeger det uhensigtsmæssige i den med kunstloven foreslåede definition af en grønlandsk kunstner.

Det lyder af kunstlovens § 2, stk. 2-3:

Stk. 2. Ved grønlandsk kunst forstås værker, der er udført af grønlandske kunstnere eller kunstnerisk virksomhed udøvet af grønlandske kunstnere.

Stk. 3. Ved grønlandske kunstnere forstås kunstnere, der har fast bopæl i Grønland.

I bemærkningerne til kunstlovens § 2, stk. 2-3 anføres:

”Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, hvad der forstås ved grønlandsk kunst. Bestemmelsen omfatter to kategorier. Dels værker udført af grønlandske kunstnere og dels kunstnerisk virksomhed udøvet af grønlandske kunstnere. Det er således både resultatet af en kunstnerisk proces, nemlig værket, og kunstnerisk virksomhed, der udmønter sig i selve udøvelsen, eksempelvis ved at fremføre en sang eller ved at udføre en dans.

Definitionen indeholder et krav om, at værket skal være udført af eller den kunstneriske virksomhed udøvet af en grønlandsk kunstner. ”Grønlandsk kunstner” er defineret i forslagets § 2, stk. 3.

Definitionen af grønlandsk kunst er ikke bundet af de traditionelle opfattelser af grønlandsk kunst som tupilak, fedtstensfigurer m.v. Definitionen omfatter også andre værker og kunstnerisk virksomhed som f.eks. abstrakte malerier, teaterforestillinger m.v. Mange kunstnere er kendt for at være multikunstnere, mens andre udelukkende specialiserer sig inden for et bestemt kunstområde. Definitionen anerkender derfor også en ligestilling af kunstnerne, uanset hvilket kunstområde de arbejder indenfor.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, hvad der forstås ved grønlandske kunstnere.

Bestemmelsen fastslår for det første, at kunstnere, der har fast bopæl i Grønland, betragtes som grønlandske kunstnere. Definitionen af grønlandske kunstnere er således knyttet til et bopælskriterium og ikke den etniske afstamning. Fast bopæl skal forstås som borgere med folkeregisteradresse i Grønland. Ved fast bopæl forstås det sted, hvor en person regelmæssigt sover og har sine ejendele. En borger kan således godt have flere boliger, men kan kun have én bopæl. Bopælen er den bolig, som borgeren er mest tilknyttet.”

NUKAKA påpeger i sit høringssvar, at visse kunstnere, der i dag opfattes som grønlandske, er bosat udenfor Grønland. Herudover stiller NUKAKA spørgsmålstegn ved, hvorledes Naalakkersuisut vil vurdere produktionstidspunktet for et værk, f.eks. hvis der er tale om et værk, der er lavet mens en kunstner har været bosat i Grønland, og vedkommende kunstner efterfølgende er fraflyttet landet.

Af de almindelige bemærkninger vedrørende høringssvaret fremgår det at:

”NUKAKA`s høringssvar giver som udgangspunkt ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Med hensyn til bopælskriteriet skal der henvises til bemærkningerne til § 2, stk. 3, hvor der står, at definitionen af grønlandske kunstnere i lovforslaget er knyttet op af et bopælskriterium og ikke den etniske afstamning. Grønlandske kunstnere, der har valgt at bosætte sig andre steder end i Grønland, mister naturligvis ikke deres identitet som grønlandske kunstnere. Disse kunstnere vil dog ikke være berettiget til at få tilskud ud fra dette lovforslag.”

Udvalget kan konstatere, at såfremt NUKAKA ikke havde fremført bekymringen om definitionen af en grønlandsk kunstner, fremgår det ingensteds i kunstloven, at bopælskriteriet er tænkt som et kriterium for tildeling af tilskud. Udvalget er bevidst om, at de nævnte definitioner anvendes i kunstlovens bestemmelser om tilskudskriterier. Udvalget finder det dog ikke nødvendigvis formålstjenstligt politisk at udarbejde en generel definition af en kunstners tilhørsforhold til et samfund, når dette samfund anerkender kunstneren som sin

egen. Modsat støtter udvalget naturligvis op om, at kriterier for tildeling af tilskud gives eksplicit gennem eksempelvis lov. Udvalget skal således påpege, at det nok havde været mere hensigtsmæssigt, såfremt formålet med definitionen samt definitionens funktion som tilskudskriterium havde fremgået mere klart af kunstloven eller af kunstlovens bemærkninger. Udvalget skal opfordre Naalakkersuisut til at overveje dette i det videre arbejde med loven.

Udvalget noterer sig, at der med forslaget opstilles en lang række muligheder for, hvad kommunerne og Naalakkersuisut kan arbejde med i henhold til kunstloven. I forbindelse med samrådet af 20. oktober 2015 anmodede udvalget om en opgørelse over kunstloven vis-à-vis den gældende kultur- og fritidsforordning af 2002. Opgørelsen ligger som bilag til talepapiret (se bilag 8). Udvalget skal takke Naalakkersuisut for denne overskuelige oversigt over de enkelte bestemmelser af kunstloven. Udvalget kan på baggrund af oversigten konstatere, at kunstloven udover nogle af bestemmelserne bl.a. vedrørende økonomiske tilskud samt kommunernes pligt til at stille egnede lokaler til rådighed, i høj grad bygger på ”kan-bestemmelser”. Udvalget konstaterer ikke, at forslaget mangler en definition af nogle klare forpligtigelser, men blot at der synes at være primær vægt på helt klare krav til Naalakkersuisut og kommunerne f.s.v. angår de økonomiske forhold udstukket med kunstloven. Det ligger naturligt, at udvalget ser positivt på klare bestemmelser, når der er tale om økonomiske tilskud, men skal samtidig opfordre alle parter til at gøre brug af de muligheder kunstloven ellers åbner op for.

Inden udvalget afgivelse af betænkning, har Naalakkersuisut fremsat et ændringsforslag vedrørende ikrafttrædelsestidspunktet således kunstloven ved en vedtagelse træder i kraft den 1. januar 2017.

6.5 Specifikt vedrørende idrætsloven

De positive effekter af idræt kan i de rette rammer være mange. Således er det udvalgets forhåbning, at en separat idrætslov kan være med til at sætte fokus på idrættens særlige muligheder indenfor bekæmpelse af social ulighed, udvikling af aktive samfundsborgere, forebyggelse af livstilssygdomme m.v. Dette mener udvalget, at der er klart potentiale for i forslaget til idrætsloven.

Som tidligere nævnt er forslaget til idrætslov bl.a. et resultat af FM2015/32 (se afsnit 4.1.). Udvalget finder det positivt, at Naalakkersuisut har udnyttet vedtagelsen af FM2015/32 til at sætte særligt fokus på idrættens positive afledte effekter samt pålægge kommuner og Naalakkersuisut at fremme tiltag til mindskelse af økonomiske barrierer for deltagelse samt at fremme idræt og motion generelt.

Som nævnt under afsnit 6.3, vil kulturlovens bestemmelser om kultur- og fritidsvirksomhed finde anvendelse på idrætsområdet såfremt, der ikke findes tilsvarende bestemmelser i idrætsloven. Naalakkersuisut gennemgår i nedenstående citering af Naalakkersuisuts svar på udvalgets spørgsmål jf. bilag 6, hvilke forhold, der reguleres af idrætsloven indenfor fritidsområdet:

"[...] Idrætslovens § 8, stk. 1 fastsætter, at Naalakkersuisut og kommunalbestyrelsen i samarbejde med idrættens organisationer også skal sikre, at idræt og motion er tilgængelig for alle i hele landet, herunder ved fremme af tiltag målrettet grupper med særlige behov og ved tiltag til mindskelse af økonomiske barrierer for deltagelse. Der er i forlængelse heraf i § 8, stk. 2 fastsat, hvilke grupper skal være særlig fokus på og prioritering af.

Idrætslovens § 9, stk. 1 fastsætter, at Naalakkersuisut og kommunalbestyrelsen i samarbejde med idrættens organisationer skal tilskynde til, understøtte og skabe gode rammer for frivillig virksomhed på idræts- og motionsområdet.

Der er således i disse bestemmelser fastsat nogle overordnede krav, som også omfatter kommunerne.

Disse overordnede krav suppleres for kommunernes vedkommende af reglerne i idrætslovens §§ 15-17, som fastsætter nærmere regler om kommunalbestyrelsens ansvar, forpligtelser og muligheder inden for lovens område.

Det er således i § 15, stk. 1 fastsat, at kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for, at der udbydes et bredt spekter af idræts- og motionstilbud i kommunen, og fastsætter mål og rammer herfor. I forlængelse heraf er det i stk. 2 fastsat, at kommunalbestyrelsen hvert år skal udarbejde en plan for idræts- og motionstilbud i kommunens byer og bygder, og at denne plan skal offentliggøres på kommunens hjemmeside.

I § 16, stk. 1 og 2 er der fastsat regler om, at kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til anlæg, renovering og indretning af idrætsanlæg, og at sådanne tilskud fortrinsvis ydes til lokale idrætsanlæg. I § 16, stk. 3 er det fastsat, at kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til driftsudgifter til lokaler og udendørsanlæg, der ejes eller drives af idrætsklubber, og i § 16, stk. 4 er det fastsat, at kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til lokale idræts- og motionsaktiviteter, herunder tilskud til lokale idrætsforeninger og idrætsklubber.

Det er om finansieringen fastsat i idrætslovens § 27, stk. 1, at alle udgifter til idræt og motion påhviler kommunerne, for så vidt der ikke er udtrykkelig lovhjemmel for, at udgifterne helt eller delvist påhviler Selvstyret eller andre.

Det skal i forlængelse heraf oplyses, at idrætsloven også indeholder en række bemyndigelsesbestemmelser, hvorefter Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler. Dette gælder således § 8, stk. 3 vedr. tilgængelighed, § 9, stk. 2 vedr. frivillig virksomhed, § 15, stk. 3 vedr. den årlige plan for idræts- og motionstilbud i kommunens byer og bygder og § 16, stk. 5 vedr. kommunale tilskud.”

Udvalget tager denne detaljerede opsummering til efterretning og håber den vil finde anvendelse i bl.a. kommunerne.

Som noget nyt nedsættes der jf. idrætslovens § 21 et uafhængigt nævn, Anti Doping Grønland. Nævnet har til formål at målrette, optimere og koordinere indsatsen mod doping i idræt og motion, herunder ved forebyggelse og bekæmpelse. I den sammenhæng oprettes et ligeledes et klageorgan, Grønlands Dopingnævn, jf. idrætslovens § 26.

I sammenhæng med indsatsen om at arbejde for tryk, sikker og ren idræt og motion, søges der med forslaget ligeledes at skabe fokus på en fair sportsånd. Foruden gennem anti-doping indsatser, krav om børneattester m.v. indeholder idrætsloven bestemmelser om manipulation og bestikkelse i forbindelse med idrætskonkurrencer.

Udvalget støtter op om sikringen af en tryk, sikker og ren idræt og motion i Grønland, og udvalget finder det positivt at både breddeidræt såvel som eliteidræt vil blive omfattet af denne indsats. Dette ser udvalget som et klart og positivt signal til hele landets idrætsudøvere og motionister. Udvalget hæfter sig dog ved, at tiltaget vil medføre visse udgifter for de private motions- og fitnesscentre bl.a. som betaling ydelser i forbindelse med samarbejdsaftalerne med Anti Doping Grønland samt skiltning herom. Udvalget håber ikke, at disse udgifter vil have en negativ effekt på motivationen for ejerne af disse centre til at indgå samarbejdsaftaler med Anti Doping Grønland.

6.6 Afsluttende bemærkninger vedrørende kulturloven, kunstloven og idrætsloven

Udvalget kan konkludere, at den praktiske anvendelse af lovgivningen vedrørende fritidsvirksomhed vil kræve en sideløbende anvendelse af kulturloven samt idrætsloven, da visse områder i kulturloven gælder for fritidsvirksomhed på idrætsområdet. Det samme vil efter udvalgets mening gøre sig gældende på områderne for kunst og kultur.

Udvalget agter at følge anvendelsen af lovgivningen på disse tre områder. Således vil udvalget med interesse følge især kommunernes, kunstnernes, idrætsudøvernes samt de resterende borgeres anvendelse af de tre love samt om den praktiske anvendelse af den juridiske opdeling. Udvalget skal således gentage sin opfordring til Naalakkersuisut om løbende at evaluere disse tre love jf. afsnit 6.2.

7. Forslagenes økonomiske konsekvenser

7.1 Specifikt for kulturloven

De økonomiske konsekvenser ved forslaget's realisering er beskrevet under forslaget's almindelige bemærkninger. Det er her anført, at forslaget ikke forventes at have negative økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige, erhvervslivet eller borgerne.

Med kulturloven foreslår Naalakkersuisut, at kommunerne ikke længere er forpligtigede til at tage betaling for fritidsundervisning, som det er angivet i § 16 i Landstingsforordning nr. 10 af 2002 om kultur- og fritidsvirksomhed. I stedet vil kommunerne fremover blot have mulighed for betaling for fritidsundervisning, jf. kulturlovens § 19, stk. 1. I og med Naalakkersuisut ikke forventer nogle negative økonomiske konsekvenser for kommunerne med lovforslaget, må udvalget konkludere, at Naalakkersuisut formoder, at kommunerne fremover uændret vil kræve betaling for fritidsundervisning.

Naalakkersuisut anfører en række administrative fordele for borgerne i og med, at Naalakkersuisut med kulturloven søger at skabe mere præcise bestemmelser. Dette har udvalget ikke fundet anledning til at anfægte. Snarere vil udvalget udtrykke sin støtte til hensigten om at skabe klare og præcise bestemmelser, der er så lette at fortolke som muligt.

7.2 Specifikt for kunstloven

De økonomiske konsekvenser ved forslaget's realisering er beskrevet under forslaget's almindelige bemærkninger. Det er her anført, at forslaget ikke forventes at have økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige eller erhvervslivet, da der i høj grad er tale om videreførelse af hidtidige bestemmelser samt om en kodificering af praksis. Det forventes, at forslaget vil medføre positive konsekvenser i form af mere klare rammer for borgerne. Udvalget har ikke fundet anledning til at anfægte dette.

7.3 Specifikt for idrætsloven

De økonomiske konsekvenser ved forslaget's realisering er beskrevet under forslaget's almindelige bemærkninger. Det er her anført, at der for så vidt angår bestemmelser, der forpligter offentlige myndigheder ikke er tale om ændring af forhold, der nødvendiggør tilførsel af yderligere midler, men en prioritering af de midler, der allerede bevilges idrætten. Udvalget har ikke fundet anledning til at anfægte dette. Herudover vil der med etableringen af Anti Doping Grønland og Grønlands Dopingnævn medføre nogle udgifter til vederlæggelse af

nævnenes medlemmer og nævnenes varetagelse af lovbestemte opgaver. Udgifterne anføres i forslaget almindelige bemærkninger, og udvalget har ikke fundet anledning til at knytte særlige bemærkninger her til.

Med etableringen af Anti Doping Grønland søges et samarbejde med private motions- og fitnesscentre oprettet. Dette vil få nogle økonomiske konsekvenser, da der i forslaget er givet Anti Doping Grønland hjemmel til at opkræve betaling for ydelser henhold til disse samarbejdsaftaler. Et nærmere niveau for betalingen af disse ydelser, er ikke angivet i lovforslaget. Herudover forventes der nogle udgifter for disse motions- og fitnesscentre til skiltning om ovennævnte samarbejde.

For borgerne forventes borgerne at opleve klarere rammer indenfor idrætsområdet. Herudover søges borgernes retssikkerhed sikret igennem reglerne om Anti Doping Grønland samt Grønlands Dopingnævn.

8. Udvalgets indstillinger

8.1 FM2016/116 - Kulturloven

Et **enigt** Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse.

8.2 FM2016/163 - Kunstloven

Et **enigt** Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse.

8.3 FM2016/117 - Idrætsloven

Et **enigt** Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslagene til 2. behandling.

Vivian Motzfeldt, Formand

Peter Olsen, Næstformand

Suka K. Frederiksen

Poul Hansen

Mimi Karlsen